

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

- 1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Области које се пре свега прате су размена добара и услуга на нивоу ЕУ. Управо је ово и разлог за доношење измена и допуна Закона о планирању и изградњи, како би се ускладило наше законодавство, када су у питању лиценце и могућност рада у земљама ЕУ

Наиме, Директива о признавању стручних квалификација наводи да је, с обзиром на брзину технолошких промена и научног развоја, континуирано учење од особите важности за регулисане професије те стога државе треба да донесу детаљна рјешења како би осигурале да се њихови стручњаци укључују у програме стручног усавршавања и редовно прате најновија достигнућа у подручју науке и технике. Тенденција трајног/континуираног усавршавања видљива је и из одредби нове Директиве 2018/958, у којој се наводи како обвеза подвргавања трајном стручном усавршавању може бити прикладан начин осигурања да стручњаци прате развој у својим стручним подручјима. Осим тога, Директива о услугама прописује административно поједностављење, а не гомилање поступака, те се и из тог разлога приступило изменама.

Нарочито битни прописи су:

- ЕУ Директивом о признавању професионалних квалификација 2005/36/ЕЗ која је последњи пут измењена Директивом 2013/55/ЕЗ;
- Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација („Службени гласник РС“, бр. 66/2019), којим је у правни поредак РС пренета Директива о признавању професионалних квалификација
- ЕУ Директивом о услугама 2006/123/ЕЗ и
- Законом о професијама од посебног интереса за Републику Србију и условима за њихово обављање („Сл. гласник РС“, бр. 73/2018).

- 2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима. Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ.

- 3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Потребно је извршити измене и допуне Закона о планирању и изградњи.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Доношењем измена и допуна Закона о планирању и изградњи били би решени проблеми који су се појавили у пракси, а који се односе на издавање личних лиценци и омогућавање рада странцима.

5) Која промена се предлаже?

Промена које се предлаже изменама и допунама Закона:

- Отклоне одређени недостатци који су уочени у досадашњој примени важећег Закона који уређује област планирања и изградње;
- Прецизира и редефинише одређене норме, а све у циљу даљег побољшања и унапређења грађевинарства у Републици Србији, те даљег напредовања на листи Светске банке о условима пословања – Doing Business;
- Усклађивање националног законодавства са прописима ЕУ;

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

- Неопходна је, будући да се жељени циљ не може постићи применом постојеће регулативе.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Одредбе овог закона имаће ефекат на сва домаћа и страна привредна друштва, као и на предузетнике, односно на органе јавне власти,

Предложена решења ће имати непосредан ефекат на:

- Инвеститоре;
- Привредна друштва;
- Предузетнике;
- Физичка лица (архитекте, одговорни просторни планери, одговорни извођачи радова);
- Државне органе Републике Србије, органе аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе;
- Низ других заинтересованих лица.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика чијим би се спровођењем, а без доношења измена и допуна закона за овај пројекат, могли остварити циљеви ефикасније реализације пројеката.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће остварити без измене Закона.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Уколико се не изврши усклађивање са правом ЕУ, неће се у довољној мери остварити несметани промет робе и услуга, који су неке од основних постулата ЕУ.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Из искустава земаља региона показано је да квалитетна правна и институционална уређеност система планирања и изградње представља једно од стратешких опредељења планирања и изградње објеката и кључних претпоставки развоја грађевинарства једне земље и заштите јавног интереса.

Кључна питања за утврђивање циљева

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Циљеви законодавне активности на изради савременог правног оквира о планирању и изградњи су:

- Усклађивање са правом ЕУ;
- Даље подстицање градње уз унапређење поштовања принципа правне сигурности и безбедности изградње и коришћења објеката;
- Обезбеђивање квалитетних услуга јавног сектора;
- Формирање ефикасног механизма који би дозволио државним и локалним органима да омогуће реализацију различитих активности на основу јасних правила;
- Привлачење домаћих и страних инвеститора;
- Повећање запослености;
- Обезбеђивање правног оквира за транспарентну и прецизно прописану процедуру издавања дозвола;
- Ефикаснија реализација пројеката изградње линијских инфраструктурних објеката;

- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Остваривањем ових циљева створиће се правни оквир који ће још више да подстакне уређену и контролисану градњу као и усклађивање са ЕУ Директивама.

- 3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Општи и посебни циљеви усклађени су са важећим документима јавних политика и важећим правним оквиром, као и са приоритетним циљевима Владе РС, будући да је један од приоритетних циљева реализација инфраструктурних пројеката, чија је реализација предложеним изменама олакшана.

- 4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На основу броја поднетих и решених захтева странака у поступку за издавање личних лиценци, у моменту када те норме ступе на снагу.

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

- 1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

Као једна од опција разматрана је опција „*status quo*“ - немењање важећег Закона, односно могућности да се постојеће стање на неки начин превазиђе, али је закључено да се једино изменом закона може постићи жељени циљ.

- 2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене.

- 3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Нацрт закона не предвиђа рестриктивне мера (забране, ограничења, санкције и слично).

- 4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Нису потребне додатне управљачко организационе мере за спровођење предложене промене.

- 5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промену није могуће спровести само путем информативно-едукативним мерама.

- 6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Спровођење поступка јавне политике искључиво зависи од надлежне институције за његово спровођење.

- 7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

У овом тренутку запослени у ресорима представљају одговарајући кадар за спровођењу поступака.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Едукацијама и обукама запослених, као и искуством које имају запослени у секторима да се могу спроводити поступци самостално.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Изабрана опција имаће позитивне ефекте на јавне приходе, али тек када норме са одложним применом ступе на снагу, те у овом моменту те ефекте није могуће квантификовати.

- 2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

За спровођење овог Закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије.

- 3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Изабрана опција нема утицаја на међународне финансијске обавезе, односно не предвиђа се додатно задуживање Републике Србије.

- 4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Није предвиђено оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника.

- 5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

/

- 6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Нема утицаја на расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Будући да су у питању углавном норме са одложном применом, није могуће одредити користи и трошкове у овом моменту.

- 2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

- Не

- 3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Утиче позитивно на конкурентност, будући да се омогућава странцима да под истим условима стичу лиценце.

- 4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција ће утицати на примену нових технологија и нова софтверска решења, као што је побољшање ЦЕОП-а.

- 5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

/

- 6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изједначеност странаца и домаћих лица за стицање лиценце ће допринети већој конкурентности.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

- 1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Нема додатних трошкова, а корист се може очекивати ступањем на снагу закона.

- 2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Изабрана опција нема штетне ефекте по било коју групу популације.

- 3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције немају утицај на осетљиве друштвене групе.

- 4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр, промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција неће утицаће на смањење незапослености на тржишту рада.

- 5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр, на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабрана опција не доводи до било какве дискриминације. Нпротив, довешће до изједначавања услова за стицање лиценце домаћих и страних држављана.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Не

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Нема директног утицаја на промену социјалне ситуације, поготово не негативног утицаја.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Нема утицаја на у квалитету или доступности систему социјалне заштите, здравственом систему и систему образовања.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

- 1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција нема директног утицаја на животну средину, поготово не постоје негативни ефекти на квалитет воде, ваздуха и земљишта.

- 2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција нема ефекта на квалитет и структуру екосистема.

- 3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција нема ефекте на здравље људи.

- 4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

- 5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изменама и допунама Закона о планирању и изградњи утиче се и на уређење и заштиту простора којим је утврђен детаљан и јасан правни оквир, уређење и заштита укупног простора, посебно заштите простора од посебног интереса за Републику Србију, као и заштите природних вредности и културно историјских објеката.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

- 1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Изабраном опцијом не уводе се промене.

- 2) Да ли постојећа јавна управа има капацит за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Имајући у виду да нацртом закона нису предвиђене нове процедуре, већ се другачије регулишу већ постојеће, нису препознате нове обавезе за већ постојеће ресурсе које спроводе ове процедуре. Предложене промене ће бити спроведене расположивим ресурсима.

- 3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести ?

За реализацију није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.).

- 4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Усклађена је са међународним споразумима и документима јавних политика, као и са домаћим прописима.

-ЕУ Директива о признавању професионалних квалификација 2005/36/ЕЗ која је последњи пут измењена Директивом 2013/55/ЕЗ

-Закон о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација ("Службени гласник РС", бр. 66/2019) којим је у правни поредак РС пренета Директива о признавању професионалних квалификација

-ЕУ Директива о услугама 2006/123/ЕЗ

- 5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Утиче на подстицање градње уз унапређење поштовања принципа правне сигурности, исто тако утиче на безбедност изградње и коришћења објеката.

- 6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе.

- 7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Потребна је ефикаснија реализација и брже спровођење пројеката изградње линијских инфраструктурних објеката.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

- 1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка надлежних институција.

- 2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Обезбеђена су средства у буџету РС.

- 3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји ризик.

